

Załącznik nr 3 do uchwały nr 95/2013 Rady Wydziału Społeczno-Technicznego PWSZ w Koninie z dnia 19 marca 2013 r. w sprawie uchwalenia programów kształcenia dla studiów podyplomowych „bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe”, „odnawialne źródła energii i efektywność energetyczna” oraz „zarządzanie bezpieczeństwem informacji”

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W KONINIE

WYDZIAŁ SPOŁECZNO-TECHNICZNY

**PROGRAM KSZTAŁCENIA
dla studiów podyplomowych**

Nazwa studiów podyplomowych

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM INFORMACJI

Kod studiów podyplomowych

ZBI_2013_2014

Autor programu:

dr Artur Zimny

Data opracowania: 04-03-2013

1. Ogólna charakterystyka studiów

1.1. Podstawowe informacje

Czas trwania studiów:	
• liczba semestrów	dwa
• liczba godzin	172
Liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji podyplomowych	60
Obszar/Obszary kształcenia	nauki społeczne
Dziedzina/Dziedziny nauki	nauki społeczne, nauki ekonomiczne

1.2. Koncepcja kształcenia

<p>Celem studiów jest przekazanie słuchaczom wzorców i nowoczesnej wiedzy w zakresie profesjonalnej ochrony informacji, nabycie praktycznych umiejętności przydatnych przy zapewnianiu bezpieczeństwa informacji, a tym samym przygotowanie specjalistów do pracy w zakresie skutecznej ochrony informacji w przedsiębiorstwach i instytucjach.</p>
<p>Studia przeznaczone są przede wszystkim dla osób, które są odpowiedzialne w przedsiębiorstwach i instytucjach za bezpieczeństwo i ochronę informacji, nadzorują projektowanie i wdrażanie lub eksploatację systemu bezpieczeństwa informacji bądź planują podjęcie pracy w tym zakresie.</p>
<p>Studia wpisują się w misję Uczelni, którą jest tworzenie przyjaznego miejsca do studiowania, gdzie można rozwijać swoje talenty i realizować pasje oraz przygotować się do udanego startu zawodowego. Realizacja studiów wiąże się z dwoma spośród trzech celów strategicznych Uczelni: zwiększenie atrakcyjności i skuteczności kształcenia (cel I) oraz rozwój promocji i współpracy z otoczeniem (cel II). Studia nawiązują również do misji Wydziału Społeczno-Technicznego, którą jest tworzenie odpowiednich warunków do studiowania, pozwalających na sprawne zaspokajanie wszechstronnych aspiracji edukacyjnych regionu, przygotowanie absolwentów do zaistnienia na rynku pracy oraz uświadomienie potrzeby ciągłego doskonalenia zawodowego. Realizacja studiów wiąże się z dwoma spośród trzech celów strategicznych Wydziału: doskonalenie oferty edukacyjnej i jakości kształcenia (cel I) oraz rozwijanie współpracy z regionalnym otoczeniem społeczno-gospodarczym (cel II). Z jednej strony bowiem realizacja studiów zmierza do wzbogacenia i uelastycznienia oferty edukacyjnej Uczelni i Wydziału zgodnie z oczekiwaniami i aspiracjami społeczności regionu, z drugiej natomiast jest wyrazem poszerzania współpracy z regionalnym otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ponadto, realizacja studiów, będących formą kształcenia ustawicznego, przyczynia się do budowania kapitału ludzkiego w regionie.</p>

2. Zakładane efekty kształcenia

2.1. Umiejscowienie studiów w obszarze/obszarach kształcenia

<p>Studia należą do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych, a dokładniej rzecz ujmując umiejscowione są w dziedzinach nauk: społecznych i ekonomicznych. Wiedza i umiejętności zdobywane podczas studiów odwołują się przede wszystkim do następujących dyscyplin naukowych: nauki o bezpieczeństwie, nauki o zarządzaniu.</p>

2.2. Szczegółowe efekty kształcenia

Symbol	Efekty kształcenia dla studiów podyplomowych w zakresie ZARZĄDZANIA BEZPIECZEŃSTWEM INFORMACJI Po zakończeniu studiów podyplomowych absolwent:
WIEDZA	
W01	zna teoretyczne aspekty zarządzania strategicznego w organizacji
W02	rozumie rolę i znaczenie zarządzania wiedzą i zarządzania kryzysowego w organizacji
W03	posiada ogólną wiedzę na temat zintegrowanych systemów zarządzania
W04	posiada specjalistyczną wiedzę na temat prawnych aspektów zarządzania bezpieczeństwem informacji oraz ochrony danych osobowych i informacji niejawnych
W05	zna procedury obowiązujące w systemie zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO/IEC 27001:2005
W06	rozumie specyfikę bezpieczeństwa informatycznego w różnych dziedzinach
UMIEJĘTNOŚCI	
U01	potrafi interpretować wymagania normy ISO/IEC 27001:2005
U02	posiada umiejętność zorganizowania pracy w zakresie szacowania i postępowania z ryzykiem w bezpieczeństwie informacji
U03	jest przygotowany do pełnienia roli audytora wewnętrznego systemu zarządzania

	bezpieczeństwem informacji oraz administratora bezpieczeństwa informacji
U04	potrafi przygotowywać dokumenty związane z wdrażaniem i funkcjonowaniem systemu zarządzania ciągłością działania wg ISO 22301:2012
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K01	dba o tworzenie odpowiedniej kultury organizacyjnej instytucji lub przedsiębiorstwa w kontekście zarządzania bezpieczeństwem informacji
K02	docenia rolę i znaczenie zarządzania bezpieczeństwem informacji w organizacji

2.3. Uwagi dotyczące efektów kształcenia

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród firm i instytucji wskazują, że zakładane efekty kształcenia dla studiów podyplomowych są w dużej mierze zgodne z wymaganiami pracodawców, a ponadto umożliwiają nabycie nowych umiejętności w zakresie bezpieczeństwa informacji, pożądanym na rynku pracy. Studia podyplomowe, a w szczególności zajęcia z przedmiotów „zarządzanie wiedzą w organizacji” i „zarządzanie kryzysowe” pozwalają również na pogłębienie przez słuchaczy wiedzy służącej rozwojowi ogólnemu.

W procesie określania zakładanych efektów kształcenia dla studiów podyplomowych biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Udział ten polega przede wszystkim na wyrażaniu przez pracodawców, kandydatów na studia oraz słuchaczy i absolwentów uwag i sugestii dotyczących studiów podyplomowych – w formie badań ankietowych.

System ECTS opiera się na zasadzie, iż 1 punkt ECTS odpowiada średnio 25 godzinom nakładu pracy słuchacza studiów podyplomowych, realizowanych zarówno w formie godzin kontaktowych z nauczycielami (godziny dydaktyczne i konsultacje), jak i w formie pracy własnej. Generalnie rzecz biorąc 1 punkt ECTS odpowiada 4 godzinom kontaktowym z nauczycielem i 21 godzinom pracy własnej, przy czym przedmiotom kończącym się egzaminem przypisywana jest nieco większa liczba punktów niż przedmiotom kończącym się zaliczeniem (podyktowane jest to koniecznością przygotowania się do egzaminu przedmiotowego). Stosunkowo duża liczba punktów przypisanych poszczególnym przedmiotom o niewielkim wymiarze godzin kontaktowych z nauczycielami wynika z faktu, iż zagadnienia omawiane na tych przedmiotach są uwzględniane na egzaminie końcowym, do którego słuchacze są zobowiązani przygotować się we własnym zakresie. Nakład pracy słuchaczy, wyrażony punktami ECTS, jest adekwatny do osiąganym efektów kształcenia, a weryfikacja systemu ECTS jest dokonywana w formie ankiety przeprowadzanej wśród absolwentów studiów podyplomowych.

Osiąganie zakładanych celów i efektów kształcenia jest przedmiotem oceny w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w PWSZ w Koninie. W ramach systemu wykorzystywanych jest wiele narzędzi – niektóre z nich odnoszą się do studiów podyplomowych (m.in. arkusze hospitacji zajęć dydaktycznych, protokoły z analizy zaliczeń i egzaminów), a przedstawiciel słuchaczy studiów podyplomowych jest członkiem zespołu ds. oceny jakości kształcenia – na poziomie Uczelni i Wydziału. Coroczne raporty tego zespołu są publikowane na stronie internetowej PWSZ w Koninie. Istotnym instrumentem pozwalającym ocenić, w jakim stopniu osiągane są cele i efekty kształcenia jest egzamin końcowy, który obejmuje problematykę przedmiotów prowadzonych w ramach studiów podyplomowych.

Rozwiązania programowe i efekty prowadzonego kształcenia na studiach podyplomowych są oceniane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych – w formie ankiet adresowanych do pracodawców, kandydatów na studia oraz słuchaczy i absolwentów. Pracodawcy wskazują w ankiecie efekty kształcenia, jakich oczekivaliby od absolwenta studiów podyplomowych oraz zagadnienia, o jakie należałoby poszerzyć lub skrócić program studiów. Kandydaci wskazują w ankiecie efekty kształcenia, jakie chcieli posiadać po zakończeniu studiów podyplomowych oraz zagadnienia, które powinny zostać omówione w trakcie studiów. Słuchacze i absolwenci oceniają w ankiecie program studiów, wykładowców, organizację studiów, dokonują ogólnej oceny studiów, oceniają w jakim stopniu efekty kształcenia uzyskane w trakcie studiów będą przydatne w ich pracy zawodowej, a także wskazują zagadnienia, o jakie należałoby poszerzyć lub skrócić program studiów.

3. Program studiów

3.1. Plan studiów

Lp.	Przedmiot	Forma zaliczenia	Liczba godzin			Rozkład godzin				ECTS	
			ogółem	wykłady	ćwiczenia	sem. I		sem. II		I	II
						w	ćw	w	ćw		
1.	Zarządzanie strategiczne w organizacji	Zo	8	4	4	4	4			2	
2.	Zarządzanie wiedzą w organizacji	Zo	12	4	8	4	8			3	
3.	Zintegrowane systemy zarządzania	Zo	8	8	0	8				2	
4.	Prawne aspekty zarządzania bezpieczeństwem informacji	E	16	12	4	12	4			8	
5.	System zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO/IEC 27001:2005	Zo	8	4	4	4	4			2	
6.	Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych	Zo	12	8	4	8	4			3	
7.	Bezpieczeństwo sprzętu, systemów i sieci informatycznych	E	16	8	8	8	8			8	
8.	Bezpieczeństwo w bankowości elektronicznej	Zo	8	8	0	8				2	
9.	Zarządzanie ryzykiem	Zo	8	4	4			4	4		2
10.	Zarządzanie kryzysowe	Zo	12	4	8			4	8		3
11.	Szacowanie i postępowanie z ryzykiem w bezpieczeństwie informacji wg ISO/IEC 27001:2005	E	16	4	12			4	12		8
12.	Audytor wewnętrzny systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO/IEC 27001:2005	E	16	4	12			4	12		8
13.	Administrator bezpieczeństwa informacji	Zo	16	12	4			12	4		5
14.	Zarządzanie ciągłością działania wg ISO 22301:2012	Zo	8	4	4			4	4		2
15.	Praktyka zarządzania bezpieczeństwem informacji. Studia przypadków	Zo	8	0	8				8		2
Ogółem			172	88	84	56	32	32	52	30	30
						88		84		60	

E – egzamin

Zo – zaliczenie z oceną

3.2. Ramowe programy przedmiotów

Lp.	Przedmiot
1.	<p>Zarządzanie strategiczne w organizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • ewolucja i szkoły myślenia strategicznego • podstawowe pojęcia zarządzania strategicznego • proces i zasady zarządzania strategicznego • rodzaje strategii • model „5 sił” Portera • mapa grup strategicznych • metody portfelowe • łańcuch wartości Portera • analiza w układzie funkcji • zasobowe podejście do analizy
2.	<p>Zarządzanie wiedzą w organizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • gospodarka oparta na wiedzy • wiedza jako zasób organizacji • koncepcje zarządzania wiedzą • procesy tworzenia, kodyfikacji, magazynowania i transferu wiedzy • przywództwo w zarządzaniu wiedzą

	<ul style="list-style-type: none"> • kultura organizacyjna a zarządzanie wiedzą
3.	<p>Zintegrowane systemy zarządzania</p> <ul style="list-style-type: none"> • system zarządzania jakością wg ISO 9001:2008 • system zarządzania środowiskowego wg ISO 14001 • system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy wg 18001 • zintegrowanie systemów, przykłady • certyfikacja w Europie i na świecie
4.	<p>Prawne aspekty zarządzania bezpieczeństwem informacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe terminy związane z informacją i bezpieczeństwem • standardy międzynarodowe i inne wymagania prawne związane z bezpieczeństwem informacji
5.	<p>System zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO/IEC 27001:2005</p> <ul style="list-style-type: none"> • zarys struktury i wymagania normy ISO/IEC 27001:2005 • cele i zabezpieczenia zastosowane w ISO/IEC 27001:2005 • dokumentacja wymagana przez ISO/IEC 27001:2005. • certyfikacja systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji
6.	<p>Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakres przedmiotowy i podmiotowy ustawy o ochronie danych osobowych • zasady przetwarzania danych osobowych • obowiązki administratora danych osobowych • zabezpieczanie przetwarzania danych osobowych • rejestracja zbiorów danych osobowych; zasady przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego; prawa osób, których dane osobowe są przetwarzane • Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych • klasyfikacja informacji niejawnych • zakres przedmiotowy i podmiotowy ustawy o ochronie informacji niejawnych • organizacja pionu ochrony, w tym organizacja kancelarii tajnej
7.	<p>Bezpieczeństwo sprzętu, systemów i sieci informatycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawy bezpieczeństwa technologii informatycznych (TI) • kryptograficzne systemy zabezpieczenia TI. Algorytm RSA • inne algorytmy z kluczem publicznym • sposoby generowania i zastosowania sekwencji pseudolosowych • algorytmy kryptograficzne DES, TDES, Twofish • algorytmy symetryczne Blowfish, CAST, GOST, IDEA, RC5, AES • tryby działań algorytmów symetrycznych • administracja kluczami i protokoły uzgadniania kluczy • zabezpieczenia dostępu do informacji. Karty elektroniczne • sieciowe protokoły zabezpieczające • systemy steganograficzne • zabezpieczające metody biometryczne • poziomy bezpieczeństwa systemów kryptograficznych • techniki i metody kryptoanalityczne
8.	<p>Bezpieczeństwo w bankowości elektronicznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • definicja bankowości elektronicznej wg Rady Bankowości Elektronicznej • elektroniczna wymiana informacji (EDI), norma EDIFACT • systemy bankowości elektronicznej: pasywny, pół-aktywny, aktywny • home banking - zabezpieczenia i techniki kryptograficzne • bankowość internetowa - różne rodzaje zabezpieczeń oraz ich mocne i słabe strony • bankowość telefoniczna • karty płatnicze - rodzaje i zabezpieczenia • bankomaty
9.	<p>Zarządzanie ryzykiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • istota i klasyfikacja ryzyka • istota i etapy zarządzania ryzykiem • techniki zarządzania ryzykiem • metody oceny ryzyka inwestycyjnego
10.	<p>Zarządzanie kryzysowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawanie sytuacji kryzysowej • modele i metody zarządzania kryzysowego • antycypowanie kryzysu organizacji • zachowania interesariuszy kryzysu • kształtowanie wizerunku organizacji w warunkach kryzysu

11.	<p>Szacowanie i postępowanie z ryzykiem w bezpieczeństwie informacji wg ISO/IEC 27001:2005</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ISO/IEC 27001:2005 w zakresie szacowania i postępowania z ryzykiem • określanie zakresu systemu i deklaracja polityki bezpieczeństwa • aktywa informacji i ich inwentaryzacja • modele analizy ryzyka • ocena ryzyka • raport z szacowania ryzyka – graficzna prezentacja wyników szacowania • postępowanie z ryzykiem • deklaracja stosowania • ponowne szacowanie
12.	<p>Audytor wewnętrzny systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO/IEC 27001:2005</p> <ul style="list-style-type: none"> • terminy i definicje stosowane przy audytowaniu • podstawowe zasady audytowania • zarządzanie programem audytów • przygotowanie planu audytu • przygotowanie się do audytu • techniki przeprowadzania audytu • raportowanie niezgodności i spostrzeżeń z audytu • sporządzanie raportu z audytu • przeprowadzanie działań poaudytowych
13.	<p>Administrator bezpieczeństwa informacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymagania w zakresie wyznaczenia ABI • zakres obowiązków ABI • pozycja w strukturze organizacyjnej • współpraca z innymi działami
14.	<p>Zarządzanie ciągłością działania wg ISO 22301:2012</p> <ul style="list-style-type: none"> • standardy międzynarodowe i inne wymagania prawne związane z zarządzaniem ciągłością działania • podstawowe terminy związane z szacowaniem i zarządzaniem ryzykiem oraz ciągłością działania • zarys struktury i podstawowe wymagania normy ISO 22301:2012 • dokumentacja wymagana przez ISO 22301:2012 • etapy wdrażania i funkcjonowania systemu BCM (Business Continuity Management) • certyfikacja systemów zarządzania ciągłością działania
15.	<p>Praktyka zarządzania bezpieczeństwem informacji. Studia przypadków</p>

3.3. Sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia

Efekty kształcenia	Przedmioty	Metody kształcenia	Metody oceny
W01	<ul style="list-style-type: none"> Zarządzanie strategiczne w organizacji 	wykład problemowy, analiza przypadków	egzamin końcowy
W02	<ul style="list-style-type: none"> Zarządzanie wiedzą w organizacji Zarządzanie kryzysowe 	wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków	egzamin końcowy
W03	<ul style="list-style-type: none"> Zintegrowane systemy zarządzania 	wykład problemowy	egzamin końcowy
W04	<ul style="list-style-type: none"> Prawne aspekty zarządzania bezpieczeństwem informacji Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych 	wykład problemowy, analiza przypadków, analiza tekstów z dyskusją	egzamin pisemny z pytaniami otwartymi, egzamin końcowy
W05	<ul style="list-style-type: none"> System zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO/IEC 27001:2005 	wykład problemowy, analiza przypadków	egzamin końcowy
W06	<ul style="list-style-type: none"> Bezpieczeństwo sprzętu, systemów i sieci informatycznych Bezpieczeństwo w bankowości elektronicznej 	wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków	przygotowanie projektu w kilkuosobowym zespole, egzamin końcowy
U01	<ul style="list-style-type: none"> System zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO/IEC 27001:2005 	wykład problemowy, analiza przypadków	egzamin końcowy
U02	<ul style="list-style-type: none"> Zarządzanie ryzykiem Szacowanie i postępowanie z ryzykiem w bezpieczeństwie informacji wg ISO/IEC 27001:2005 	wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków, praca w zespołach, dyskusja	egzamin pisemny w formie testu, egzamin końcowy
U03	<ul style="list-style-type: none"> Audytor wewnętrzny systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO/IEC 27001:2005 Administrator bezpieczeństwa informacji 	wykład problemowy, analiza przypadków, praca w zespołach, rozwiązywanie zadań	egzamin pisemny w formie testu, egzamin końcowy
U04	<ul style="list-style-type: none"> Zarządzanie ciągłością działania wg ISO 22301:2012 	wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków	egzamin końcowy
K01	<ul style="list-style-type: none"> Praktyka zarządzania bezpieczeństwem informacji. Studia przypadków Audytor wewnętrzny systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO/IEC 27001:2005 Administrator bezpieczeństwa informacji 	wykład problemowy, analiza przypadków, praca w zespołach, rozwiązywanie zadań	egzamin pisemny w formie testu, egzamin końcowy
K02	<ul style="list-style-type: none"> Praktyka zarządzania bezpieczeństwem informacji. Studia przypadków Audytor wewnętrzny systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO/IEC 27001:2005 Szacowanie i postępowanie z ryzykiem w bezpieczeństwie informacji wg ISO/IEC 27001:2005 Zarządzanie ciągłością działania wg ISO 22301:2012 Zarządzanie ciągłością działania wg ISO 22301:2012 	wykład problemowy, wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków, praca w zespołach, dyskusja rozwiązywanie zadań	egzamin pisemny w formie testu, egzamin końcowy

3.4. Obciążenie pracą słuchacza	liczba godzin
Godziny kontaktowe z nauczycielami, w tym:	250
• <i>godziny dydaktyczne</i>	172
• <i>konsultacje</i>	78
Praca własna słuchacza, w tym:	1250
• <i>analiza treści wykładów (88 godz. wykładów x 3 godz.)</i>	264
• <i>analiza literatury</i>	100
• <i>przygotowanie do ćwiczeń (84 godz. ćwiczeń x 3 godz.)</i>	252
• <i>udział w pracach zespołów przygotowujących projekty</i>	484
• <i>przygotowanie do egzaminów przedmiotowych i obecność na egzaminach (4 egzaminy x 25 godz.)</i>	100
• <i>przygotowanie do egzaminu końcowego i obecność na egzaminie</i>	50
Łączne obciążenie pracą słuchacza	1500

3.5. Liczba punktów ECTS

Liczba punktów ECTS, którą słuchacz uzyskuje za:	
• udział w zajęciach i konsultacjach (godziny kontaktowe z nauczycielami)	10
• pracę własną	50
Sumaryczna liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji podyplomowych	60

4. Warunki realizacji programu studiów

4.1. Zasoby kadrowe

Kadrę dydaktyczną stanowią przede specjaliści z wieloletnim doświadczeniem w zakresie planowania, ustanawiania oraz wdrażania kompleksowych systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji w sektorze publicznym i prywatnym, a także nauczyciele akademicy specjalizujący się w teoretycznych aspektach zarządzania – ogółem kilkanaście osób. Osoby te reprezentują szerokie spektrum dyscyplin w ramach dziedzin: nauk społecznych i nauk ekonomicznych, co jest w pełni uzasadnione z uwagi na realizację planu studiów podyplomowych, który odnosi się do zagadnień z zakresu nauk o bezpieczeństwie i nauk o zarządzaniu. Kwalifikacje i doświadczenie kadry dydaktycznej umożliwiają uzyskanie przez słuchaczy zakładanych efektów kształcenia oraz zapewniają właściwą jakość kształcenia. Około 60% zajęć na studiach jest prowadzonych przez praktyków – osoby, które są odpowiedzialne w przedsiębiorstwach i instytucjach za bezpieczeństwo i ochronę informacji.

4.2. Zasoby materialne

Słuchacze mają do dyspozycji salę ćwiczeniową zlokalizowaną w jednym z budynków Uczelni – z reguły jest to ta sama sala w trakcie trwania danej edycji studiów, która jest w stanie pomieścić od 20 do 50 słuchaczy. Sala jest wyposażona w projektor multimedialny, rzutnik pisma oraz tablicę. Słuchacze mają dostęp do bezprzewodowego Internetu na terenie Uczelni oraz mogą korzystać z zasobów Biblioteki PWSZ w Koninie, która posiada około 65 tys. woluminów książek i 171 tytułów czasopism (książki i czasopisma z dziedziny nauk ekonomicznych stanowią odpowiednio: 4,8 tys. tytułów i 34 tytuły, natomiast z dziedziny nauk społecznych: 2,5 tys. tytułów i 28 tytułów). Budynki Uczelni są w dużej mierze dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

5. Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia

5.1. Zarządzanie studiami

Proces zarządzania studiami podyplomowymi jest określony w regulaminie studiów podyplomowych prowadzonych przez PWSZ w Koninie, stanowiącym załącznik do uchwały nr 190/IV/V/2011 Senatu PWSZ w Koninie z dnia 31 maja 2011 r. w sprawie przyjęcia regulaminu studiów podyplomowych (z późn. zm.). W procesie tym decyzje o charakterze strategicznym podejmowane są przede wszystkim przez Rektora PWSZ w Koninie, Pełnomocnika Rektora ds. Studiów Podyplomowych oraz radę wydziału, natomiast decyzje o charakterze operacyjnym leżą w gestii dziekana wydziału, komisji rekrutacyjnej, zespołów rekrutacyjnych, kierowników studiów podyplomowych oraz komisji egzaminu końcowego.

Zakres kompetencji i odpowiedzialności Rektora PWSZ w Koninie:

- podejmowanie decyzji w sprawie utworzenia i likwidacji studiów podyplomowych oraz uruchomienia kolejnej edycji studiów;
- podejmowanie decyzji o zmianie nazwy studiów podyplomowych, czasu ich trwania lub programu kształcenia;
- ustalanie wysokości opłat za studia podyplomowe;
- powoływanie komisji rekrutacyjnej na studia podyplomowe;
- rozpatrywanie odwołań kandydatów na studia podyplomowe od decyzji komisji rekrutacyjnej;
- skreślanie słuchaczy z listy słuchaczy studiów podyplomowych;
- powoływanie i odwoływanie kierownika studiów podyplomowych;
- sprawowanie ogólnego nadzoru nad studiami podyplomowymi.

Zakres kompetencji i odpowiedzialności Pełnomocnika Rektora ds. Studiów Podyplomowych:

- wnioskowanie do Rektora PWSZ w Koninie o utworzenie i likwidację studiów podyplomowych oraz uruchomienie kolejnej edycji studiów;
- wnioskowanie do Rektora PWSZ w Koninie o zmianę nazwy studiów podyplomowych, czasu ich trwania lub programu kształcenia;
- wnioskowanie do Rektora PWSZ w Koninie o ustalenie wysokości opłat za studia podyplomowe;
- przewodniczenie komisji rekrutacyjnej na studia podyplomowe;
- wnioskowanie do Rektora PWSZ w Koninie o skreślenie słuchacza z listy słuchaczy studiów podyplomowych;
- inicjowanie i koordynacja działań mających na celu tworzenie, rozwój i promocję studiów podyplomowych;
- organizowanie rekrutacji na studia podyplomowe;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej toku studiów podyplomowych;
- zapewnienie obsługi administracyjno-technicznej studiów podyplomowych;
- nadzorowanie uiszczania opłat za studia podyplomowe;
- zapewnienie sal dydaktycznych i wyposażenia niezbędnego do prawidłowej realizacji studiów podyplomowych;
- przeprowadzanie oceny organizacji i programu kształcenia oraz kadry dydaktycznej przez absolwentów;
- sporządzanie preliminarza finansowego danej edycji studiów podyplomowych oraz dokonanie jej rozliczenia finansowego;
- przedstawianie Rektorowi PWSZ w Koninie sprawozdania z przebiegu każdej edycji studiów podyplomowych;
- wnioskowanie do Rektora PWSZ w Koninie o powołanie i odwołanie kierownika studiów podyplomowych;
- sprawowanie nadzoru organizacyjnego nad studiami podyplomowymi.

Zakres kompetencji i odpowiedzialności rady wydziału:

- uchwalanie planu studiów podyplomowych i ramowych programów poszczególnych przedmiotów;
- opiniowanie zmiany nazwy studiów podyplomowych, czasu ich trwania lub programu kształcenia;
- opiniowanie likwidacji studiów podyplomowych.

Zakres kompetencji i odpowiedzialności dziekana wydziału:

- powoływanie zespołu rekrutacyjnego do przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego dla niektórych studiów podyplomowych;
- powoływanie komisji do przeprowadzenia egzaminu końcowego na studiach podyplomowych.

Zakres kompetencji i odpowiedzialności komisji rekrutacyjnej:

- podejmowanie decyzji o przyjęciu lub nieprzyjęciu kandydatów na studia podyplomowe.

Zakres kompetencji i odpowiedzialności zespołów rekrutacyjnych:

- przeprowadzanie postępowania kwalifikacyjnego dla niektórych studiów podyplomowych.

Zakres kompetencji i odpowiedzialności kierownika studiów podyplomowych:

- ustalanie planu zajęć na studiach podyplomowych;
- wyznaczanie terminu egzaminu końcowego na studiach podyplomowych;
- gwarantowanie wysokiego merytorycznego poziomu zajęć na studiach podyplomowych;
- zapewnienie obsady kadrowej poszczególnych przedmiotów;
- opracowanie terminarza zjazdów i planu zajęć;
- informowanie słuchaczy o obowiązującym terminarzu zjazdów i planie zajęć;
- zapewnienie słuchaczom materiałów dydaktycznych w formie papierowej lub elektronicznej;
- zapewnienie właściwej organizacji egzaminu końcowego.

Zakres kompetencji i odpowiedzialności komisji egzaminu końcowego:

- przeprowadzanie egzaminu końcowego na studiach podyplomowych;
- ustalanie ostatecznego wyniku studiów podyplomowych.

Proces zarządzania studiami podyplomowymi podlega systematycznej ocenie ze strony Pełnomocnika Rektora ds. Studiów Podyplomowych. Rezultaty tej oceny przekładają się przede wszystkim na modyfikacje wprowadzane w regulaminie studiów podyplomowych oraz wdrażanie nowych rozwiązań formalnych i organizacyjnych zmierzających do usprawnienia oraz doskonalenia procesu kształcenia na studiach podyplomowych.

W 2011 roku przyjęty został nowy regulamin studiów podyplomowych prowadzonych przez PWSZ w Koninie (załącznik do uchwały nr 190/IV/V/2011 Senatu PWSZ w Koninie z dnia 31 maja 2011 r. w sprawie przyjęcia regulaminu studiów podyplomowych). W regulaminie uwzględnione zostały zapisy znowelizowanej ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym oraz doprecyzowane zostały obowiązki kierownika studiów.

W 2012 roku regulamin studiów podyplomowych prowadzonych przez PWSZ w Koninie został znacząco zmodyfikowany (uchwała nr 65/V/V/2012 Senatu PWSZ w Koninie z dnia 15 maja 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia regulaminu studiów podyplomowych). Modyfikacje regulaminu polegały przede wszystkim na:

- dokładniejszym odzwierciedleniu w regulaminie zapisów dotyczących studiów podyplomowych, które zostały ujęte w znowelizowanej ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym,
- przeniesieniu części obowiązków o charakterze operacyjnym przypisanych do tej pory Rektorowi PWSZ w Koninie na dziekana wydziału i komisję rekrutacyjną,
- utworzeniu instytucji komisji rekrutacyjnej na studia podyplomowe, która podejmuje decyzje o przyjęciu lub nieprzyjęciu na studia,
- wprowadzeniu egzaminów końcowych na wszystkich studiach podyplomowych.

W 2012 roku ujednocicone zostały dokumenty stosowane do tej pory w procesie realizacji studiów podyplomowych, a ponadto wprowadzone zostały nowe dokumenty, które powinny przyczynić się do lepszej organizacji studiów podyplomowych oraz doskonalenia procesu kształcenia (zarządzenie nr 41/2012 Rektora PWSZ w Koninie z dnia 15 maja 2012 r. w sprawie ustalenia wzorów dokumentów obowiązujących w procesie realizacji studiów podyplomowych). Nowością są przede wszystkim wzory: ankiety dla interesariuszy zewnętrznych, programu kształcenia na studiach podyplomowych, ankiety dla kandydata na studia podyplomowe, umowy o warunkach odpłatności za studia podyplomowe, decyzji o przyjęciu na studia podyplomowe, indeksu słuchacza studiów podyplomowych, arkusza oceny pracy podyplomowej oraz dziennika zajęć.

5.2. Weryfikacja zakładanych efektów kształcenia

W procedurze określania zakładanych efektów kształcenia dla studiów podyplomowych bierze udział szereg osób i podmiotów. Wstępna lista efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jest tworzona przez Pełnomocnika Rektora ds. Studiów Podyplomowych we współpracy z kierownikiem studiów podyplomowych. Następnie lista ta jest konfrontowana z opiniami pracodawców, oczekiwaniami kandydatów na studia oraz ocenami słuchaczy i absolwentów. Ostateczna lista efektów kształcenia dla studiów podyplomowych jest wyrazem kompromisu między opiniami, oczekiwaniami i ocenami ww. osób i podmiotów.

Osiąganie przez słuchaczy zakładanych efektów kształcenia jest weryfikowane poprzez szereg zaliczeń i egzaminów realizowanych w różnych formach, a przede wszystkim poprzez egzamin końcowy obejmujący problematykę przedmiotów prowadzonych w ramach studiów podyplomowych (zob. szerzej: pkt 3.3).

W procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia dla studiów podyplomowych biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Udział ten polega przede wszystkim na wyrażaniu przez pracodawców, kandydatów na studia oraz słuchaczy i absolwentów uwag i sugestii dotyczących studiów podyplomowych – w formie badań ankietowych. Weryfikacja zakładanych efektów kształcenia następuje również poprzez zaangażowanie praktyków do prowadzenia zajęć na studiach, czyli osób, które na co dzień w swoich firmach/instytucjach wykorzystują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które powinien posiadać absolwent studiów podyplomowych.

Doskonaleniu programu kształcenia i jego efektów służą wyniki ankiet przeprowadzanych wśród pracodawców, kandydatów na studia oraz słuchaczy i absolwentów. Pracodawcy wskazują w ankiecie efekty kształcenia, jakich oczekiwaliby od absolwenta studiów podyplomowych oraz zagadnienia, o jakie należałoby poszerzyć lub skrócić program studiów. Kandydaci wskazują w ankiecie efekty kształcenia, jakie chcieli posiadać po zakończeniu studiów podyplomowych oraz zagadnienia, które powinny zostać omówione w trakcie studiów. Słuchacze i absolwenci oceniają w ankiecie program studiów, wykładawców, organizację studiów, dokonują ogólnej oceny studiów, oceniają w jakim stopniu efekty kształcenia uzyskane w trakcie studiów będą przydatne w ich pracy zawodowej, a także wskazują zagadnienia, o jakie należałoby poszerzyć lub skrócić program studiów.

Publiczną dostępność opisu efektów kształcenia oraz systemu ich oceny i weryfikacji zapewnia umieszczenie na stronie internetowej studiów podyplomowych informacji o szczegółowych efektach kształcenia (pkt 2.2), planie studiów (pkt 3.1) oraz sposobach weryfikacji efektów kształcenia (pkt 3.3).

Zjawiskom patologicznym związanym z procesem kształcenia na studiach podyplomowych zapobiega przeprowadzanie szeregu ankiet, a w szczególności ankiet wśród słuchaczy i absolwentów studiów podyplomowych. Ankiety te są dostępne w wersji elektronicznej i tym samym mogą być wypełniane na każdym etapie realizacji studiów (<http://moje-ankiety.pl/respond-6040/sec-U3waYZ7.html>), a nie tylko w momencie zakończenia danej edycji. Ograniczaniu zjawisk patologicznych sprzyjają również spotkania kierownika studiów podyplomowych, a także Pełnomocnika Rektora ds. Studiów Podyplomowych ze słuchaczami. Słuchacze mogą również kierować do ww. osób wszelkie uwagi, skargi i zażalenia drogą elektroniczną. Ponadto, kierownicy studiów podyplomowych są zobowiązani do przeprowadzenia przynajmniej dwóch hospitacji zajęć dydaktycznych realizowanych w trakcie danej edycji studiów.

6. Inne uwagi, wyjaśnienia i uzasadnienia
